

Найдовалися и математикове и астрологове превыборный, межи которыми он презацный математик, философ и астролог, Ян Лятос, который календар новый славне зганил и пером доводне през друк показал, же ест омыльный” (див. - *Лятош (Лятос)*).

Публ.: Палинодія // РИБ.- 1878.- Т. 4 / Под. ред. П.А.Гильдебранта.- ППЛ.- Кн. 1.- Стлб. 313-1150; Хрестоматія давньої української літератури (до кінця XVIII ст.) / упоряд. О.І.Білецький.- 3-є вид., допов.- К., 1967.- С. 169-173; Палінодія Захарія Копистенського // Гарвардська бібліотека давнього українського письменства. Корпус текстів.- Т. 3. Лев Кревза. Оборона єдності церковної і Захарій Копистенський Палінодія; Lev Krevza's Obrona

iedności cerkiewney and Zaxarija Kopystens'kyj's Palinodia / With an Introduction by Omeljan Pritsak and Bohdan Struminsky. Harvard library of early Ukrainian literature.- Harvard, 1987.- P. 71-596 (в цій публікації є дефект - випущений 3-й арт. 2-го розділу 4-ої частини стосовно оцінки ОА і наявності тоді в Острозі когорти вчених).

Лит.: Возняк М.С. Історія української літератури: У 2-х книгах.- 2-ге вид., випр.- Львів, 1992.- Кн. 1.- С. 337-338, 495-509; Завитневич В.З. Палинодія Захарія Копистенського и её место в истории западно-русской полемики XVI-XVII вв.- Варшава, 1883; Загайко.- С. 80-85; Каганов І.Я. Українська книга кінця XVI-XVII століть: Нариси з історії книги.- Х., 1959.- С. 55-56; Полек.- С. 88-90; Франко І. Увага про назву “Палінодія” // ЗНТШ.- 1903.- Т. 54. Miscellanea.- С. 1-3.

Папірня в Острозі (див. - Острозька папірня)

Параскевська церква в Острозі (див. - Церква Параскево-П'ятницька)

Пекалід (Пенкаля, Пенкальський) **Симон (Pękala, Pękalski Szymon)** (бл. 1567 - після 1601)

народ. у сім'ї міського радника Тобіаша Пенкалі та міщанки Ганни Старчиновської у м. Олькуші (Польща). У 1585-1589 П. навчався у Краківському ун-ті, де отримав ступінь бакалавра мистецтв і, як свідчить книга ресстрації присвоєння вчених ступенів цього ун-ту, “став русином” (ruthenus factus). Правдоподібно, у роки навчання в ун-ті П. налагодив тісні контакти спочатку з *Янушем кн. Острозьким*, а потім і з *В.-К.К. кн. Острозьким*, ставши їх придворним поетом. У цілому П. симпатизував шляхетським колам, які перебували у відвертій або прихованій опозиції до центрального уряду. Про це свідчить випущена ним 1601 у Львові: “Eрithalamium” на честь шлюбу відомого протектора православ'я на Перемишльщині Яна Щасного Гербурта з Єлизаветою Заславською з Острога. Однак, найбільш відомим твором П. є латиномовна поема “Про війну острозьку” („De bello Ostrogiano“), видана друком 1600 у Кракові. Поема адресується *В.-К.К. і Я. кн. Острозьким* і описує конфлікт 1593 між кн. Острозькими і козацьким військом Кшиштофа (Криштофа) Косинського. Твір написаний із позицій ренесансного

гуманізму. Політичним ідеалом автора є шляхетська Річ Посполита, базована на зміцненні єдності трьох її складових: Польщі (Корони), Литви і Русі. Необхідними умовами реалізації цього ідеалу П. вважає досягнення злагоди між народами, що населяють Річ Посполиту, та утвердження релігійної толерантності. Виконання ж таких умов є неможливим, на думку П., без засвоєння античної духовної спадщини, вивчення класичних мов та вільних наук. Як свідчить поема, її автор безпосередньо брав участь у придушенні повстання К.Косинського, тривалий час жив в Острозі, знайомився з діяльністю ОА та її б-ки. П. відзначає м'який клімат Острожчини, велику кількість лук і високу врожайність навколишніх земель, що дозволяє місцевим жителям розводити великі стада худоби, коней, свиней, кіз, овець, займатися бджільництвом, вирощувати зернові, навіть виноград. Славився Острог, на думку П., і ремісничими виробами, особливо зброєю. З особливим пієтетом описав автор “тримовну гімназію” (тобто, Академію. - ред.), її б-ку, храми та фортечні мури Острога. Зупинився П. у поемі на генеалогії кн. Острозьких, вважаючи їх нащадками міфічного Руса та кн. Кия. Прославляючи рід Острозьких, П. детально зосередився на особистостях *В.-К.К. і Януша кн. Острозьких*. Виходячи з переконаності про величезну силу окремого індивіда, автор “Про війну острозьку” відзначив їх воєнні подвиги, державну мудрість, відданість королеві і т.д. Вони надихають своїми промовами військо на перемогу перед битвою (зокрема, Януш), вони ж гуманно ставляться до переможених (зокрема, Василь-Костянтин у бесіді з К.Косинським). До козаків П. ставився з повагою, відзначаючи їх високе військово мистецтво, але негативно - до їх спроб

